

Motion om att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken

Motion av Karin Ernlund (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Karin Ernlund (C) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att Stockholm ska bli pilotkommun för Cure Violence-metodiken. Enligt motionen fortsätter den organiserade brottsligheten, gängvåldet och antalet dödsjutningar att öka och högsta prioritet är att stoppa och vända den utvecklingen. Enligt motionären behöver Stockholm lära sig av andra städer som hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. I motionen framkommer att en metod som framgångsrikt använts i många länder är Cure Violence där civilsamhället bidragit till att begränsa spridningen av våld i utsatta miljöer.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret vill understryka att det är av högsta prioritet att stoppa den organiserade kriminalitetens framväxt och det dödliga våldet som följer i dess spår, vilket är i linje med mål 3.6 - *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser* i kommunfullmäktiges budget.

Socialnämnden delar motionärens uppfattning om att den organiserande brottsligheten, gängvåldet och antalet dödsjutningar ökar och att nyckeln till framgång är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället. Statens myndigheter, kommuner och civilsamhället behöver arbeta tillsammans. Nämnden välkomnar motionärens vilja att prova metoder och arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. Dock framhåller nämnden att det vid införande av nya metoder av detta slag är av vikt att de är beprövade och utvärderade.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det är bättre att fortsätta att utveckla Trefasarbetet för enhetlighet över staden och i så fall undersöka om civilsamhället på något sätt kan delaktiggöras.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ser att det i nuläget saknas förutsättningar för att Stockholms stad ska vara pilotkommun för Cure Violence-metodiken. Staden bedriver flertalet satsningar med syftet att stoppa kriminalitet, förebygga nyrekrytering och utveckla samverkan med olika aktörer som kan vidareutvecklas. Inom ramen för dessa finns förutsättningar att jobba innovativt och ta fram bra former för samverkan med civilsamhället.

Kungsholmens stadsdelsnämnd bedömning är att Stockholms stad har ett väl utvecklat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Cure Violence metodiken är inte beprövad eller utvärderad i Sverige. Nämndens bedömning är att Stockholms stad i dagsläget inte ska vara pilotkommun för metoden.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd delar motionärens bild av att gängkriminalitet och det dödliga våldet behöver stoppas med hjälp av bland annat samverkan mellan olika offentliga aktörer med stöd av civilsamhället. Stadsdelen arbetar idag utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen för att öka tryggheten i stadsdelsområdet. Nämnden avser, med grund i det senaste årets positiva utveckling av samverkan och i stadsdelsområdet, att fortsätta arbetet inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen. Nämndens anser att förslaget redan utförs inom ramen för befintlig verksamhet.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Våld och kriminalitet hör inte hemma på Stockholms gator, ändå är det allt för ofta vi får ta del av nyheter om nya skjutningar och sprängningar i vår stad. När våldet ökar måste vi också göra mera. Vi måste agera både snabbare och mer kraftfullt, och ständigt analysera vad för metoder och verktyg vi som stad behöver för att göra vår del i arbetet med att stävja våldsspiralen. Samtidigt är det viktigt att den komplexa problembild som vi nu har i Stockholm också bemöts med långsiktighet i våra insatser och vårt arbete.

Stadens trygghetsarbete utgår från Stockholms trygghetsprogram som ger systematik, mål och riktning i arbetet. Vi arbetar i nära dialog med polis och kriminalvården inom flera delar av stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, däribland Trefas. Under året har arbetet med Trefas fortsatt att utvecklas och innefattar nu sex av stadens nämnder; Järva, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Skärholmen och Hässelby-Vällingby, utifrån behoven i respektive stadsdelsnämndsområde. Men vi arbetar också nära flera andra samhällsaktörer såsom civilsamhället på flera platser och inom flera områden i Stockholm. I remissvaren beskriver stadsdelsnämnderna hur samarbeten genomförs och utvecklas både inom platssamverkan och andra trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetssätt.

Den specifika metoden Cure-Violence är ännu inte beprövad eller utvärderad i Sverige och det saknas tillräckligt med information om metoden hos bland andra Brottsförebyggande rådet (Brå). Jag anser därmed att det är för tidigt och att det saknas tillräckligt med underlag samt erfarenhet för att i nuläget göra Stockholm till en pilotkommun för metoden.

Bilaga

Motion om att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken, dnr KS 2023/149-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 6 september 2023

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

Alla stockholmare förtjänar att leva i trygghet. Det spelar ingen roll var i staden man bor, ens lokalsamhälle ska vara en trygg plats. Men så är det inte för alla i Stockholm idag. Organiserad brottslighet, kriminella nätverk och dödsjutningar har ökat och den utvecklingen måste snabbt vändas. Under den grönbå majoriteten påbörjades bland annat Trefas – som förvaltningen så väl lyfter fram i sitt svar – ett samarbete mellan polis, socialtjänst och kriminalvården inom utvalda stadsdelar, vilket den rödgröna majoriteten har valt att fortsätta. Det är bra och projektet behöver utvecklas ytterligare. Men det krävs fler insatser för att vända den utveckling som vi sett de senaste åren för att motarbeta den organiserade brottsligheten.

Vi tror på ett effektivt samarbete mellan alla samhällsaktörer, myndigheter och civilsamhälle. Det krävs ökad närvaro av poliser, ordningsvakter, samarbete med olika aktörer som nämns av förvaltningen, tillsammans med föräldrar som nattvandrar och engagerade föreningar. Det krävs också förebyggande insatser och en skola som har tillräckliga resurser för att möta alla elever.

Vi behöver också lära av framgångsrika metoder från andra städer som har hanterat våld och brottslighet på smarta sätt. Ett exempel är "Cure Violence", där civilsamhället har minskat våldet i utsatta områden i tidiga stadier. "Cure Violence"

använder en tredelad strategi: identifiera och stoppa planerat våld, ändra beteenden hos riskindivider och omforma samhällsnormer.

Vi vill att Stockholm testar "Cure Violence" som pilotkommun, även om förvaltningen ifrågasätter metoden på grund av dess frånvaro i Sverige. Vi tror att det är värdefullt att ta till sig internationella erfarenheter och att metoderna här som pilotprojekt kan komplettera polisens och stadens fokuserade och hårda arbete. Metoden kan samtidigt utvärderas i samarbete med forskarsamhället. Vi har inte råd att inte dra nytta av andra länders erfarenheter med liknande långvariga utmaningar kring våld och otrygghet.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslås det att Stockholm ska bli en pilotkommun för Cure Violence-metodiken. Enligt motionen fortsätter den organiserade brottsligheten, gängvåldet och antalet dödsjutningar att öka och högsta prioritet är att stoppa och vända den utvecklingen.

Enligt motionen är nyckeln till framgång i arbetet att stoppa den organiserade brottsligheten och gängvåldet ett bra samarbete mellan alla delar i samhället. Statens myndigheter, kommun och civilsamhälle måste arbeta tillsammans.

Enligt motionären behöver Stockholm lära sig av andra städer som hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. I motionen framkommer att en metod som framgångsrikt använts i många länder är Cure Violence där civilsamhället bidragit till att begränsa spridningen av våld i utsatta miljöer. Människor från civilsamhället, med förankring i lokalsamhället, arbetar uppsökande vid misstanke om att en konflikt håller på att bryta ut och försöker förhindra att konflikten blir våldsam.

I motionen framkommer även att metoden innebär att man försöker lära ut bättre sätt att kommunicera med varandra och att lösa konflikter fredligt.

Cure Violence-metodiken följer, enligt motionen, en tredelad förebyggande strategi: upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 juni 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret vill understryka att det är av högsta prioritet att stoppa den organiserade kriminalitetens framväxt och det dödliga våldet som följer i dess spår, vilket är i linje med mål 3.6 - *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser* i kommunfullmäktiges budget.

Staden använder sig i dagsläget av ett antal konkreta metoder/insatser för att möjliggöra för personer att lämna en kriminell livsstil som exempelvis Trefas, sociala insatsgrupper (SIG) och avhopparverksamhet. Stadsledningskontoret följer utvecklingen i andra städer och hämtar inspiration och lärdomar från andra metoder men ser också ett värde i att långsiktigt jobba vidare, intensifiera och utveckla befintliga arbetssätt och samverkan.

I stadens arbete ligger en tydlig tonvikt vid att förbygga att framförallt barn dras in i kriminalitet och riskerar att utsätta andra eller att själva utsättas för dödligt våld. Det förebyggande arbetet stärker barns, unga och deras föräldrars förmågor och resurser. I det förebyggande arbetet arbetar staden bland annat med insatserna utökat hembesöksprogram, skolsociala team, fältassistenter, insatser för att barn ska klara av skolgången, föräldrastödsprogram – både mer generella och även det särskilda föräldrastödsprogrammet *På rätt väg* som riktar sig till föräldrar till barn som uppvisar riskbeteenden för kriminalitet, samt lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet (LOSAM).

Stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utgår från Stockholms stads trygghetsprogram som ger en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp. Programmet ska också vägleda stadens verksamheter i att bedriva ett målmedvetet brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete som utgår från aktuell data, kartläggningar, orsaksanalyser och väl övervägda åtgärder samt tydliggöra vikten av en långsiktig planering och samverkan internt i staden och med externa aktörer.

Som komplement till trygghetsprogrammet finns även Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet som beskriver hur staden tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället ska arbeta förebyggande för att barn, unga och unga vuxna inte ska dras in i kriminalitet.

Ytterligare ett viktigt styrdokument är Samverkansöverenskommelsen mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm. Överenskommelsen fastställer hur samverkan ska ske mellan organisationerna i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet och ett antal prioriterade utmaningar pekas ut. I samverkansöverenskommelsen framkommer även vikten av att staden och polisen gemensamt har samarbeten och samverkan med exempelvis näringsliv, civilsamhälle och myndigheter såsom Kriminalvården och Region Stockholm.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken av Karin Ernlund (C) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 maj 2023 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Kristin Jacobsson (C), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 april 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning om att den organiserande brottsligheten, gängvåldet och antalet dödsjutningar ökar och att nyckeln till framgång är ett bra

samarbete mellan alla delar i samhället. Statens myndigheter, kommuner och civilsamhället behöver arbeta tillsammans.

I Stockholms stad är trygghetsfrågan en prioriterad fråga. I Stockholms stads budget 2023 står det att;

”Stadens arbete med trygghet och säkerhet är högt prioriterat. Tryggheten i staden måste öka. Tidiga och kunskapsbaserade insatser ska prioriteras för att varje individ ska få de bästa förutsättningarna genom livet. Kommunstyrelsen leder och koordinerar stadens trygghets- och brottsförebyggande arbete genom att öka kunskap och bidra till utveckling inom stadens verksamheter med väl underbyggda arbetssätt och åtgärder.

Att Stockholm är och upplevs som en trygg och säker stad är ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Arbetet för att stärka kommunkoncernens trygghetsskapande kapacitet är en prioriterad uppgift som ska syfta till ökad trygghet och säkerhet genom förebyggande systematiskt säkerhetsarbete, riktade insatser och trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön, samt ett omfattande preventivt socialt arbete”.

Som grund för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete finns Stockholms stads trygghetsprogram 2021–2023. Programmet ger en struktur för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Begreppet otrygghet definieras enligt Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 som oro för att utsättas för brott, oro för att närstående ska utsättas för brott, och oro över brottsligheten i stort och en mer allmän känsla av otrygghet. Stockholms stads trygghetsprogram är under revidering och nytt program, i enlighet med stadens budget 2023, väntas beredas för beslut i kommunfullmäktige januari 2024.

Brottslighet och dess bakomliggande orsaker är komplicerade fenomen. En person som begår brott har också ofta andra problem såsom missbruksproblematik, psykisk ohälsa, bristfällig skolgång, umgänge med personer med normbrytande beteende och arbetslöshet. Arbetet med att minska brottslighet och öka tryggheten förutsätter ett långsiktigt arbete med brett angreppssätt som inbegriper flera områden. Forskningen visar att goda uppväxtvillkor, god hälsa och att klara skolan med godkända betyg bidrar till att minska risken för att en person ska börja begå brott. Föräldrars hälsa och förmågor har också stor betydelse för barns utveckling. Förvaltningen menar att det sannolikt behövs riktade åtgärder på flera nivåer för att sätta stopp och vända utvecklingen, allt från att erbjuda personer som vill lämna en kriminell livsstil fungerande metoder till förebyggande insatser som motverkar nyrekrytering och hindrar barn och unga att börja begå brott. Kriminalitet och våld drabbar inte endast enskilda personer och deras anhöriga, utan det skapar även en otrygghet i hela bostadsområden och samhället i stort.

Nedan följer kortfattat hur socialförvaltningen arbetar för att bidra till det övergripande målet för Stockholms stads samlade brottsförebyggande, trygghets- och

säkerhetsarbete som är att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo, vistas och verka i.

Insatser för att motverka att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet

Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet utgör ett komplement till Stockholms stads trygghetsprogram 2021-2023. Strategin syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt arbete för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Socialförvaltningen ska genom sin samordnande och övergripande roll stödja berörda nämnder och bolag i arbetet med strategin. Socialförvaltningen har i år ett uppdrag att revidera strategin och lägga fram ett förslag till reviderad strategi för socialnämnden i juni.

Stockholms stads program för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2018 – 2021 syftar till att lyfta fram utvecklingsområden för staden i ANDT-relaterade frågor, med det övergripande målet att Stockholms ska vara en stad fri från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol samt med ett minskat tobaksbruk. Att arbeta mot detta övergripande mål är centralt för en god folkhälsa, då ANDT tydligt påverkar människors livsvillkor och levnadsvanor. Missbruk, riskbruk och beroendeproblem samvarierar också ofta med annan psykisk och social problematik. Programmet är ett tvärsektorieellt och stadsövergripande styrdokument och socialförvaltningen stödjer stadsdels- och fackförvaltningarna i arbetet med att implementera och integrera det ANDT-förebyggande arbetet i ordinarie verksamheter. Ett nytt ANDTS-program – denna gång även för spel om pengar – är framtaget och godkändes av socialnämnden i januari 2023. Programmet bereds nu vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Socialförvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen och stadsdelsnämnderna i uppdrag att stödja arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP). MVP är ett våldsförebyggande program att använda i skolor och fritidsgårdar (MVP fritid). Gemensamt för både skola och fritid är att programmen bygger på tre perspektiv våld, genus och åskådare. MVP som våldspreventiv metod har bäring på det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet.

Socialförvaltningen har i budgetuppdrag 2023 att samordna och stödja stadsdelsnämnderna i arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt område eller utsatt område inom Stockholms stad. Staden har fått statsbidrag för att genomföra en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden under åren 2021–2023 där berörda stadsdelsnämnder kan använda dessa medel inom fem olika insatser för att förstärka arbetet. Syftet med statsbidraget är att minska risken för att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Förvaltningen instämmer med motionären angående vikten av samverkan mellan olika aktörer i arbetet med att motverka kriminalitet. Sociala insatsgrupper (SIG) finns i Stockholms stads ytterstadsdelsnämnder. SIG är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, arbetsmarknadsnämnden och andra aktörer för att stötta och hjälpa personer att sluta begå brott, lämna en kriminell livsstil, kriminella

miljöer och våldsbejakande extremism eller förhindra att unga och unga vuxna utvecklar en kriminell livsstil eller involveras i våldsbejakande extremism. Arbetet samordnas av socialförvaltningen. Arbetet med social insatsgrupper fortsätter att utvecklas med ett skärpt kvalitetsfokus som leder till att samordningen över staden förstärks och resultatet av utförda insatser systematiskt följs upp.

Sedan oktober 2019 pågår arbete med Trefas- förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och Stockholms Stad i Järva.

Målet är att intensifiera och förstärka samarbetet, i syfte att förhindra flera dödsskjutningar, genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider. Förvaltningen ser vinster med att fortsätta att utveckla samverkan mellan socialtjänst och polis inte minst med tanke på den tystnadskultur som präglar kriminella grupperingar liksom boende i prioriterade områden. Ett högt förtroende för myndigheter och rättsväsendet påverkar benägenheten att anmäla brott och att vittna vilket i förlängningen påverkar ett områdes upplevda tillit, trygghet och säkerhet.

I Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2021-2024 ingår även målgrupperna anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil och anhöriga till personer som drabbats av skjutningar och dödligt våld. Målet för Stockholm stads program för anhöriga är att staden ska ha ett anhörigperspektiv som genomsyrar alla verksamheter och yrkesgrupper som möter anhöriga. Med anledning av senaste tidens skjutningar och sprängningar i Stockholms stad där anhöriga blivit utsatta är frågan om socialtjänstens ansvar för att tillhandahålla stöd högst angelägen och prioriterad.

Förvaltningen framhåller att för att vända den negativa utvecklingen är det avgörande att samhället lyckas hindra barn och unga att börja begå brott. Det förutsätter förebyggande arbete som stärker barns, ungas, vuxnas och föräldrars förmågor och resurser. Ett exempel, bland flera i Stockholms stad, för att motverka nyrekrytering till kriminalitet är Lokala samordnare mot rekrytering till kriminalitet, LOSAM. Målgruppen är barn mellan 10 och 15 år. Arbetet utgår från snabba och tidiga insatser i samverkan mellan offentliga aktörer, familj och nätverk runt barnet. LOSAM erbjuder samtal med fokus i att öka föräldrars delaktighet i barnets vardag och stärka föräldraskapet. Detta genom att identifiera och stärka resurser, skyddsfaktorer och nätverk runt barnet samt bygga vidare på det som får föräldrar och barn att må bra tillsammans.

Forskning och erfarenhet betonar vikten av att erbjuda stöd tidigt. Rinkebys utökade hembesöksprogram (RUTH) är en modell framtagen av Karolinska Institutet i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och barnhälsovården i Rinkeby. RUTH finns i sex ytterstadsdelsnämnder i Stockholms stad. Målgruppen för insatsen är förstagångsföräldrar och föräldrar som föder sitt första barn i Sverige. En sjuksköterska från barnhälsovården och en föräldrarådgivare från socialtjänsten gör sex hembesök under barnets 18 första månader. Syftet är att ge föräldraskapsstöd och

bygga tillit mellan personalen och familjen för att vid behov länka till vidare stöd i samhället.

Att klara av skolan är en av de starkaste skyddsfaktorerna för att barn och unga ska få goda uppväxtvillkor och i förlängningen ett tryggt liv med arbete och försörjning. För att skolan ska kunna utgöra bästa tänkbara skyddsfaktor krävs både skolnärvaro och att barnet eller den unge når målen för undervisningen. I Stockholms stad finns skolsociala team där skolan och socialtjänsten samarbetar på ett tidigt stadium för att fånga upp och ge stöd till elever i årskurs 4-9 som har en upprepad eller längre frånvaro. Målet för de skolsociala teamens arbete är att målgruppen ska öka sin närvaro i grundskolans undervisning och uppnå gymnasiebehörighet. Stadsdelsnämnderna arbetar också för att med stöd av socialförvaltningen utveckla socialtjänstens insatser för att stabilisera skolgången för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten.

Förvaltningen är enig med motionären om att det är viktigt att lära av andra som hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. Forskning och professionell erfarenhet visar att det finns vissa metoder och arbetssätt som är effektiva för att motverka och förebygga kriminalitet. Socialstyrelsen har tagit fram ett kunskapsstöd av vetenskapligt utvärderade insatser (Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6-17 år och deras föräldrar). Förvaltningen samordnar stadens deltagande i Socialstyrelsens implementeringsstöd av ovan kunskapsstöd. Målet är att skapa goda förutsättningar att implementera insatserna som rekommenderas i kunskapsstödet.

Förvaltningen omvärldsbevakar ny forskning, metoder och arbetssätt och sprider vidare till stadens medarbetare. Under 2022 och 2023 har förvaltningen anordnat kunskapshöjande utbildningsinsatser i form av en föreläsningsserie inom området unga och vuxna i kriminalitet för stadens chefer och medarbetare. Bland annat har forskare från Kriminologiska institutionen på Stockholms Universitet, Karolinska Institutet, Rättsmedicinalverket, Polismyndighetens nationella operativa avdelning och Kriminalvården föreläst om forskningsläget och beprövade metoder.

Förvaltningen välkomnar motionärens vilja att prova metoder och arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. Dock framhåller förvaltningen att det vid införande av nya metoder av detta slag är det av vikt att de är beprövade, utvärderade och rekommenderade. Cure Violence metodiken är inte beprövad eller utvärderad i Sverige och det saknas tillräckligt med information om metoden hos bland andra Brottsförebyggande rådet (Brå) varpå förvaltningen bedömer att Stockholms stad inte kan vara pilotkommun för metoden i dagsläget.

Nyckeln till framgång är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället. Statens myndigheter, kommuner och civilsamhället behöver arbeta tillsammans. Förvaltningen delar motionärens bild. Socialtjänsten behöver på lokal nivå ha ett gott samarbete med förskola, skola, fritid, hälso- och sjukvård, polis och andra viktiga aktörer som gemensamt kan bidra till goda uppväxtvillkor.

Som redovisat ovan bedriver Stockholms stad flertalet satsningar med syftet att stoppa kriminalitet och förebygga nyrekrytering till kriminalitet. Utifrån den komplexa problembilden krävs långsiktigt förebyggande arbete av flera samhällsaktörer, genom insatser med stöd i forskning och erfarenhet, samtidigt och tillsammans för att kunna vända utvecklingen.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 1 juni 2023 följande.

1. Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Nämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Frida Magnusson (C), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholms stad bedrivs sedan flera år ett arbete enligt metoden Trefas, som är en intensifierad samverkansmodell för att minska det dödliga skjutvapenvåldet. Modellen är en förstärkt samverkan mellan stadens socialtjänst, kriminalvården/frivården samt polisen på lokal och regional nivå. Syftet är att mobilisera samtliga involverade myndigheter och koordinera insatser mot högriskindivider som har en inverkan på skjutvapenvåldet samt öka förutsättningar för att nå individer och om möjligt underlätta för avhopp i miljön. Trefasarbetet pågår i sex av stadens förvaltningar; Järva, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Skärholmen och Hässelby-Vällingby, utifrån behoven i respektive stadsdelsnämndsområde. För Bromma har Trefas inte varit aktuellt utifrån den lokala lägesbilden med mindre problematik kring gäng och skjutvapenvåld i området. Trefas är ett brottsförebyggande arbete med uppdrag att öka tryggheten i stadsdelarna genom att minska skjutvapenvåldet. Sociala insatsgrupper (SIG) är en viktig del av arbetet. Enligt samordnare för Trefas i Stockholm Stad finns en positiv utveckling för de individer som varit föremål för Trefas, då risken för skjutning har i genomsnitt minskat för dessa individer. Av samtliga som varit föremål för Trefas är cirka 30 procent avslutade med positiv inskrivning. Vanligaste utskrivningsgrunden är ”syns ej i miljön”. Tio procent av målgruppen har blivit avhoppare och omlokalisats.

I Bromma tar förvaltningen fram gemensamma operativa lägesbilder med utgångspunkt i trygghet var fjortonde dag tillsammans med lokalpolisen för att få en aktuell lägesbild. Därefter riktas trygghetsskapande insatser utifrån vad som framkommer i lägesbilderna. Socialtjänsten har också en socionom som arbetar som utredare på ungdomsenheten och som sitter hos lokalpolisen som ett led i samverkan. Då arbetet med Trefas redan är etablerat i flera av stadens förvaltningar och de

samverkanspartners som är delaktiga i modellen anser att arbetet är framgångsrikt, anser förvaltningen att det är bättre att fortsätta att utveckla Trefasarbetet för enhetlighet över staden och i så fall undersöka om civilsamhället på något sätt kan delaktiggöras. Förvaltningen anser vidare att det är av vikt att fånga upp de individer i målgruppen som rör sig mellan stadsdelsområden och här krävs en enhetlig samverkansstruktur i staden, såsom Trefas är. Arbetet med den lokala lägesbilden är ett viktigt instrument för bedömning om förvaltningen i stället bör initiera och arbeta enligt Trefas, om behovet uppstår. Cure Violence är en metod som inte används i Sverige och det råder mycket liten kunskap om metodiken och vare sig länsstyrelsen eller polisen har någon kännedom om metoden.

Förvaltningen ställer sig inte bakom motionärens förslag.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2023 följande.

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Shahin Soltan (C), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 maj 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Som grund för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete finns Stockholms stads trygghetsprogram 2021–2023. Att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo, vistas och verka i är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande, trygghets- och säkerhetsarbete och ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Genom att långsiktigt minska bakgrundsorsakerna till brott och otrygghet som segregation, ekonomisk och social utsatthet, otrygga familjeförhållanden och planering och skötsel av den offentliga miljön ska staden nå målet att inte ha några särskilt utsatta eller utsatta områden samt att halvera otryggheten till år 2025.

Stockholms stad och stadsdelsförvaltningen har ett samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete med tidiga förebyggande insatser, riktade sociala insatser, utformning av stadens offentliga miljö och stadsutveckling. Förebyggande och riktade sociala insatser utformas bland annat med fokus på brottsituationer, brottsutsatta och gärningspersoner.

Staden verkar för att ta fram och utveckla olika metoder. Flera förvaltningar arbetar bland annat med SIG (sociala insatsgrupper) och Trefas. Sedan oktober 2019 pågår arbete med Trefas- förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och Stockholms Stad. Målet är att intensifiera och förstärka samarbetet, i syfte att

förhindra flera dödsskjutningar, genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider.

Stockholms stad och dess förvaltningar och bolag arbetar aktivt för att öka tryggheten, förebygga brott i stadens offentliga miljöer och för att beakta brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor i stadens utvecklingsarbete. Detta sker bland annat genom platssamverkan och platsaktivering som pågår på en mängd platser i staden. I det arbetet deltar allt från olika myndigheter till representanter för civilsamhället och i arbetet ryms både situationell och social prevention.

Stadsdelsförvaltningen delar motionärens uppfattning om att utvecklingen är oroande och att samverkan är en av nycklarna för att komma tillrätta med den organiserade brottsligheten, nätverkskriminalitet och skjutningar. Staden behöver vara innovativ och öppen för att hitta nya lösningar och arbetssätt.

Förvaltningen ser dock att nya metoder som implementeras i större omfattning behöver vara beprövade och ha utvärderats.

Socialstyrelsen har tagit fram ett kunskapsstöd av vetenskapligt utvärderade insatser utifrån forskning och professionell erfarenhet när det gäller metoder som är effektiva för att motverka och förebygga kriminalitet. Cure Violence-metodiken har främst använts i Amerika och metoden har inte använts i någon större utsträckning i Europa. Den är inte beprövad eller utvärderad i Sverige och det saknas tillräckligt med information om metoden hos Brottsförebyggande rådet (Brå) eller liknande instanser.

Stadsdelsförvaltningen ser att det i nuläget saknas förutsättningar för att Stockholms stad ska vara pilotkommun för Cure Violence-metodiken. Staden bedriver flertalet satsningar med syftet att stoppa kriminaliteten, förebygga nyrekrytering och utveckla samverkan med olika aktörer som kan vidareutvecklas. Inom ramen för dessa finns redan förutsättningar att jobba innovativt och ta fram bra former för samverkan med civilsamhället.

Som grund för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete finns Stockholms stads trygghetsprogram 2021–2023. Att Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo, vistas och verka i är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande, trygghets- och säkerhetsarbete och ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Genom att långsiktigt minska bakgrundsorsakerna till brott och otrygghet som segregation, ekonomisk och social utsatthet, otrygga familjeförhållanden och planering och skötsel av den offentliga miljön ska staden nå målet att inte ha några särskilt utsatta eller utsatta områden samt att halvera otryggheten till år 2025.

Stockholms stad och stadsdelsförvaltningen har ett samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete med tidiga förebyggande insatser, riktade sociala insatser, utformning av stadens offentliga miljö och stadsutveckling. Förebyggande och riktade sociala insatser utformas bland annat med fokus på brottsituationer, brottsutsatta och gärningspersoner.

Staden verkar för att ta fram och utveckla olika metoder. Flera förvaltningar arbetar bland annat med SIG (sociala insatsgrupper) och Trefas. Sedan oktober 2019 pågår arbete med Trefas- förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och Stockholms Stad. Målet är att intensifiera och förstärka samarbetet, i syfte att förhindra flera dödsskjutningar, genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider.

Stockholms stad och dess förvaltningar och bolag arbetar aktivt för att öka tryggheten, förebygga brott i stadens offentliga miljöer och för att beakta brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor i stadens utvecklingsarbete. Detta sker bland annat genom platssamverkan och platsaktivering som pågår på en mängd platser i staden. I det arbetet deltar allt från olika myndigheter till representanter för civilsamhället och i arbetet ryms både situationell och social prevention.

Stadsdelsförvaltningen delar motionärens uppfattning om att utvecklingen är oroande och att samverkan är en av nycklarna för att komma tillrätta med den organiserade brottsligheten, nätverkskriminalitet och skjutningar. Staden behöver vara innovativ och öppen för att hitta nya lösningar och arbetssätt.

Förvaltningen ser dock att nya metoder som implementeras i större omfattning behöver vara beprövade och ha utvärderats.

Socialstyrelsen har tagit fram ett kunskapsstöd av vetenskapligt utvärderade insatser utifrån forskning och professionell erfarenhet när det gäller metoder som är effektiva för att motverka och förebygga kriminalitet. Cure Violence-metodiken har främst använts i Amerika och metoden har inte använts i någon större utsträckning i Europa. Den är inte beprövad eller utvärderad i Sverige och det saknas tillräckligt med information om metoden hos Brottsförebyggande rådet (Brå) eller liknande instanser.

Stadsdelsförvaltningen ser att det i nuläget saknas förutsättningar för att Stockholms stad ska vara pilotkommun för Cure Violence-metodiken. Staden bedriver flertalet satsningar med syftet att stoppa kriminalitet, förebygga nyrekrytering och utveckla samverkan med olika aktörer som kan vidareutvecklas. Inom ramen för dessa finns redan förutsättningar att jobba innovativt och ta fram bra former för samverkan med civilsamhället.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2023 följande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Reservation av Anette Nordvall (C), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har mycket begränsad kunskap om Cure Violence-metodiken. Metoden har utifrån förvaltningens kunskap inte tidigare använts i Sverige.

Cure Violence

Enligt wikipedia; cure violence/bota våld är Cure violence (tidigare ”The Chicago Project for Violence Prevention” och ”CeaseFire”) en folkhälsostrategi som infördes kring år 2000 i Chicago av en epidemiolog i syfte att minska våldet med hjälp av sjukdomskontroll och beteendeförändringsmetoder. Grundaren ansåg att våldet följde ett epidemiologiskt mönster för smitta och att på samma sätt som man arbetar för att förhindra smitta, kan detta arbete överföras till att förhindra att våldet smittar.

Enligt metoden ska metaforiskt smittade individer identifieras utifrån vissa satta villkor, exempelvis medlem i gäng eller nyligen utsatt för våld. Sedan ska särskilt utsedda personer förhindra att våld uppstår genom så kallade våldsavbrott. De utsedda personerna bor exempelvis i samma område eller har själva en historia av våld eller gängkriminalitet. Det är därefter oftast samma personer som arbetar uppsökande genom att hålla kontakten med de individer som har identifierats och hjälpa dessa till andra aktiviteter såsom jobb. Cure violence använder samhällsbyggande för att skapa en icke-våldskultur i samhället. Cure Violence-metodiken används främst i större amerikanska städer och i Sydamerika. I Europa har metodiken använts i London.

Stockholms stads brottsförebyggande arbete

Som grund för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete finns Stockholms stads trygghetsprogram 2021–2023. Programmet ger en struktur för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

I Stockholms stad används sedan 2019 samverkansprojektet

Trefas för att förhindra skjutningar och rekrytering av unga till kriminella nätverk. Trefas innebär en förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och socialtjänsten i några utvalda förvaltningar i Stockholms Stad. I dagsläget är Socialförvaltningen

Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Skärholmen, Farsta, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningar del av projektet.

Målet är att intensifiera och förstärka samarbetet, i syfte att förhindra det dödliga våldet och hjälpa unga ut ur kriminalitet flera, genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider.

Trefas utgår från en lägesbild sammanställd och kommunicerad av polisen, med målet att förhindra ytterligare dödsskjutningar samt minska det dödliga våldet inom vissa utvalda stadsdelsområden. Syftet är dels att intensifiera och förstärka samverkan mellan de tre myndigheterna för att möjliggöra en tydligare ansvarsfördelning, dels att skapa goda förutsättningar för gemensam planering kring varje individ utifrån de olika myndigheternas uppdrag. Brottsförebyggande rådets handbok, ”Samverkan i

lokalt brottsförebyggande arbete” (2020), används som vägledning och arbetet utgår från befintlig erfarenhet och kunskap kring brottsförebyggande arbete och samverkan. Målgruppen för insatser inom ramen för Trefas är de individer som enligt polisen är mest våldsdrivande i det dödliga våldet i aktuellt lokalpolisområde. Dessa individer är främst unga män i åldrarna 15 till 30 år och ofta välkända av både socialtjänsten, Kriminalvården och polisen.

I Stockholms stad finns även sociala insatsgrupper (SIG). SIG är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, arbetsmarknadsnämnden och andra aktörer för att stötta och hjälpa personer att sluta begå brott, lämna en kriminell livsstil, kriminella miljöer och våldsbejakande extremism eller förhindra att unga och unga vuxna utvecklar en kriminell livsstil eller involveras i våldsbejakande extremism.

För att uppnå ökad trygghet på Kungsholmen används bland annat arbetssättet effektiv samordning av trygghet, EST, som är ett systematiskt arbetssätt för samverkan mellan kommun, polis och civilsamhälle. Inom EST sammanställs en lägesbild varannan vecka för att snabbt kunna sätta in insatser mot de problem som uppstår. Informationsinsamlingen inriktas på sådant som skapar otrygghet på Kungsholmen. Utifrån denna lägesbild har fältassistenternas arbetsinriktning uppdaterats löpande och de har arbetat uppsökande gentemot platser som varit aktuella på EST. För att stärka arbetet har ytterligare en fältassistent rekryterats.

Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad har ett väl utvecklat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Cure Violence metodiken är inte beprövad eller utvärderad i Sverige. Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad i dagsläget inte ska vara pilotkommun för metoden.

Jämställdhetsanalys

Det är fler pojkar och män som misstänks för brott av den typen som beskrivs i motionen. De är dock både flickor och pojkar och kvinnor och män som drabbas av brotten. Alla typer av brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder är ett viktigt led i jämställdhetsarbetet för att öka tryggheten för både kvinnor och män.

Barnrättsperspektivet

Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är centralt ur ett barnrättsperspektiv. Tidiga och förebyggande insatser har enligt forskning en stor inverkan för att minska risken för barn och unga att hamna i kriminalitet.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2023 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation av Patrick Amofah (C), se Reservationer m.m.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 maj 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens bild av att gängkriminalitet och det dödliga våldet är en prioriterad fråga där utvecklingen behöver stoppas med hjälp av bland annat samverkan mellan olika offentliga aktörer samt med stöd av civilsamhället. Förvaltningen arbetar idag utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen (SÖK) med polisen för att öka tryggheten i stadsdelsområdet. I överenskommelsen ingår även Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning samt ett samarbete med utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen. Lokalt prioriterade samverkansområden är: nyrekrytering, kriminella konflikter, otillåten påverkan samt otrygga och brottsutsatta platser. Nedan presenteras delar av arbetet som genomförs inom ramen för SÖK som förvaltningen bedömer motsvara de arbete som metodiken Cure Violence förespråkar:

Trefas

Trefas är en intensifierad samverkansmodell för att minska det dödliga skjutvapenvåldet. Modellen innebär en förstärkt samverkan mellan socialtjänst, kriminalvården/frivården samt polisen på lokal och regionalnivå. Syftet är att mobilisera samtliga involverade myndigheter och koordinera insatser mot högriskindivider som har en inverkan på skjutvapenvåldet samt öka förutsättningarna för att nå individer och om möjligt underlätta för avhopp i miljön. Under verksamhetsåret 2022 minskade antalet skjutningar i området.

Bedömning är att arbetet med Trefas tillsammans med det brottsförebyggande arbetet har bidragit till minskningen av antal skjutningar.

Social insatsgrupp (SIG)

SIG är en insats som förvaltningen erbjuder för att förenkla avhopp från den kriminella miljön. Insatsen erbjuds både för vuxna och unga, och anpassas efter den enskildes behov och ålder. Under 2022 förkom det en ökning av deltagare hos SIG, både för vuxna och unga. Ökningen beror på att goda exempel har spridits inom målgruppen, utåtriktat arbete samt stärkt samverkan mellan både internt och med externa aktörer såsom häkten och anstalter.

Mentorer i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans

MVP och Agera tillsammans är ett våldspreventivt arbete som genomförs i samverkan med utbildningsförvaltningen. Arbetet består av våldsförebyggande utbildningar för elever i samtliga kommunala grundskolor i stadsdelsområdet. Det är en långsiktig satsning som bidrar till att elever får en ökad medvetenhet om våld, vilket på sikt förväntas leda till att barn och unga hittar alternativa beteenden till våldshandlingar.

Samverkan med civilsamhället (ingår ej i SÖK)

Utöver det arbetet som genomförs inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen har förvaltningen upparbetat arbete med nattvandande föreningar. Under 2022 utarbetades och implementerades nya rutiner för utsättningsmöten där polisen, förvaltningens fältassistenter och stadens mobila ordningsvakter tillsammans presenterar helgens lägesbild för de nattvandrande föreningarna och andra berörda aktörer.

Förvaltningen arbetar aktivt med att förstärka och förbättra samverkan med civilsamhället, bland annat inom ramen för idéburet offentligt partnerskap (IOP). Förvaltningen har under 2022 bland annat haft sex IOP-överenskommelser med fokus på tidiga insatser för barn och unga.

Förvaltningen avser, med grund i det senaste årets positiva utveckling av samverkan och i stadsdelsområdet, att fortsätta arbetet inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen. Förvaltningen är dock positiv till att undersöka möjligheten till en ökad samverkan med civilsamhället.

Förvaltningens förslag till beslut är att avslå motionen med motivering att förslag utförs inom ramen för befintlig verksamhet.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation av Kristin Jacobsson (C)

1. Att socialnämnden tillstyrker motionen
2. Att därutöver anföra följande

Alla stockholmare förtjänar att leva i trygghet utan rädsla för våld vare sig i hemmet eller i det öppna gaturummet. Det spelar ingen roll var i staden man bor, ens lokalsamhälle ska vara en trygg plats att vistas i. Så är det inte för alla i Stockholm idag. Organiserad brottslighet, kriminella nätverk och dödsjutningar har tyvärr ökat de senaste åren och det är Centerpartiets högsta prioritet att stoppa och vända den utvecklingen. Flera åtgärder har vidtagits och under den grönblå majoriteten påbörjades bl.a. Trefas som är ett samarbete mellan polis, socialtjänst och kriminalvården som den rödgröna majoriteten har valt att fortsätta. Det är bra och projektet behöver utvecklas ytterligare.

Socialförvaltningen har gett ett ambitiöst svar på Centerpartiets motion och belyser på ett bra sätt att frågan är komplex och att arbetet med att minska brottslighet och öka tryggheten förutsätter ett långsiktigt arbete med brett angreppssätt som inbegriper flera områden. Vi delar den slutsatsen. Vi anser däremot att förvaltningen i sitt svar i allt för stor utsträckning utgår från att samhället endast är offentliga aktörer. Man nämner att socialtjänsten behöver ha samarbete med förskola, skola, fritid, hälso- och sjukvård och polis för att ge goda uppväxtvillkor. Ur Centerpartiets sett att se världen bygger människor och civilsamhället engagemang och ansvar ett starkt samhälle jämte de offentliga institutioner som ansvarar för trygghet och säkerhet. Att som förvaltningen kort och anonymt hänvisa till ”andra aktörer” visar att civilsamhällesamverkan vare sig är systematisk eller särskilt omfattande.

Vi tror istället att nyckel till framgång är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället, myndigheter och civilsamhället. Det behövs fler poliser och ordningsvakter, samverkan mellan alla de aktörer som förvaltningen nämner men också nattvandrande föräldrar och ett engagerat föreningsliv.

Men vi måste också bli bättre på att lära oss av andra städer som har hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. En sådan metod är just ”Cure Violence” där civilsamhället bidragit till att begränsa våld i utsatta miljöer innan det fått fäste. Cure Violence följer en tredelad strategi för förebyggande av våld: upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer. Centerpartiet vill att Stockholm blir pilotkommun för ”Cure Violence” metodiken. I sitt svar skriver förvaltningen att metodiken inte prövats i Sverige och att det av vikt att metoder som införs är beprövade, utvärderade och rekommenderade. Här menar vi att för att den ska kunna bli det måste också

någon gå före och låta metoden införas som pilot och samtidigt utvärderas, gärna genom samarbete med forskarvärlden. Att inte kunna ta till sig erfarenheter från andra länder med längre erfarenheter av otrygga samhällen är ett allt för begränsat sätt att se världen för den som vill lösa svåra problem med otrygghet och våld.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation av Frida Magnusson (C)

1. Att Bromma stadsdelsnämnd tillstyrker motionen
2. Att därutöver anföra följande

Alla stockholmare förtjänar att leva i trygghet. Det spelar ingen roll var i staden man bor, ens lokalsamhälle ska vara en trygg plats. Men så är det inte för alla i Stockholm idag. Organiserad brottslighet, kriminella nätverk och dödsjutningar har ökat och den utvecklingen måste snabbt vändas. Under den grönbå majoriteten påbörjades bland annat Trefas – som förvaltningen så väl lyfter fram i sitt svar – ett samarbete mellan polis, socialtjänst och kriminalvården inom utvalda stadsdelar, vilket den rödgröna majoriteten har valt att fortsätta. Det är bra och projektet behöver utvecklas ytterligare.

Förvaltningen belyser också det trygghetsarbete som redan pågår inom Bromma stadsdel. Det är mycket positivt att arbetet med till exempel operativa lägesbilder och ett nära samarbete med lokalpolisen fungerar väl i vår stadsdel, samt att Trefas har visat goda resultat i staden i stort. Däremot håller Centerpartiet inte med förvaltningen i sin slutsats om att ytterligare åtgärder inte behövs. En viktig nyckel till framgång är utökat samarbete mellan alla delar av samhället, från myndigheter till civilsamhället. Det behövs fler poliser och ordningsvakter, det behövs god samverkan mellan olika aktörer, men det behövs också nattvandrande föräldrar och ett engagerat föreningsliv.

Vi måste bli bättre på att lära oss av andra städer som har hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. En sådan metod är just Cure Violence där civilsamhället bidragit till att begränsa våld i utsatta miljöer innan det fått fäste. Cure Violence följer en tredelad strategi för förebyggande av våld: upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer. Centerpartiet vill därför att Stockholm blir pilotkommun för Cure Violencemetodiken. I sitt svar skriver förvaltningen att Cure Violence inte används i Sverige och vare sig länsstyrelsen eller polisen har någon kännedom om metoden. Här menar vi att någon måste gå före och låta metoden införas som pilot och kunna utvärderas. Att inte kunna ta till sig erfarenheter från andra länder med längre erfarenheter av otrygga samhällen är ett allt för begränsat sätt att se världen för den som vill lösa svåra problem med otrygghet och våld.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Shahin Soltan (C)

1 Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen.

2 Att därutöver anföra följande.

Alla stockholmare förtjänar att leva i trygghet utan rädsla för våld vare sig i hemmet eller i det öppna gaturummet. Det spelar ingen roll var i staden man bor, ens lokalsamhälle ska vara en trygg plats att vistas i. Så är det inte för alla i Stockholm idag. Organiserad brottslighet, kriminella nätverk och dödsjutningar har tyvärr ökat de senaste åren och det är Centerpartiets högsta prioritet att stoppa och vända den utvecklingen. Flera åtgärder har vidtagits och under den grönbå majoriteten påbörjades bl.a. Trefas som är ett samarbete mellan polis, socialtjänst och kriminalvården som den rödgröna majoriteten har valt att fortsätta. Det är bra och projektet behöver utvecklas ytterligare.

Stadsdelsförvaltningen har gett ett bra svar på Centerpartiets motion och belyser på ett bra sätt att frågan är komplex och att arbetet med att minska brottslighet och öka tryggheten förutsätter ett långsiktigt arbete med brett angreppssätt som inbegriper flera områden. Vi delar den slutsatsen. Vi anser däremot att förvaltningen i sitt svar i allt för stor utsträckning utgår från att samhället endast är offentliga aktörer. Ur Centerpartiets sett att se världen bygger människor och civilsamhället engagemang och ansvar ett starkt samhälle jämte de offentliga institutioner som ansvarar för trygghet och säkerhet. Vi tror istället att nyckel till framgång är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället, myndigheter och civilsamhället. Det behövs fler poliser och ordningsvakter, samverkan mellan alla de aktörer som förvaltningen nämner men också nattvandrande föräldrar och ett engagerat föreningsliv.

Men vi måste också bli bättre på att lära oss av andra städer som har hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. En sådan metod är just "Cure Violence" där civilsamhället bidragit till att begränsa våld i utsatta miljöer innan det fått fäste. Cure Violence följer en tredelad strategi för förebyggande av våld: upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer. Centerpartiet vill att Stockholm blir pilotkommun för 'Cure Violence' metodiken. I sitt svar skriver förvaltningen att metodiken inte prövats i Sverige och att det är viktigt att metoder som införs är beprövade, utvärderade och rekommenderade. Här menar vi att för att den ska kunna bli det måste också någon gå före och låta metoden införas som pilot och samtidigt utvärderas, gärna genom samarbete med forskarvärlden. Att inte kunna ta till sig erfarenheter från andra länder med längre erfarenheter av otrygga samhällen är ett allt för begränsat sätt att se världen för den som vill lösa svåra problem med otrygghet och våld."

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Anette Nordvall (C)

1. Att stadsdelsnämnden tillsammans med socialnämnden tillstyrker motionen
2. Att därutöver anföra följande

Alla stockholmare förtjänar att leva i trygghet utan rädsla för våld vare sig i hemmet eller i det öppna gaturummet. Det spelar ingen roll var i staden man bor, ens lokalsamhälle ska vara en trygg plats att vistas i. Så är det inte för alla i Stockholm idag. Organiserad brottslighet, kriminella nätverk och dödsskjutningar har tyvärr ökat de senaste åren och det är Centerpartiets högsta prioritet att stoppa och vända utvecklingen. Flera åtgärder har vidtagits och under den grönbå majoriteten påbörjades bl.a. Trefas som är ett samarbete mellan polis, socialtjänst och kriminalvården som den rödgröna majoriteten har valt att fortsätta. Det är bra och projektet behöver utvecklas ytterligare.

Socialförvaltningen har gett ett ambitiöst svar på Centerpartiets motion och belyser på ett bra sätt att frågan är komplex och att arbetet med att minska brottslighet och öka tryggheten förutsätter ett långsiktigt arbete med brett angreppssätt som inbegriper flera områden. Vi delar den slutsatsen. Vi anser däremot att förvaltningen i sitt svar i alltför stor utsträckning utgår från att samhället endast är offentliga aktörer. Man nämner att socialtjänsten behöver ha samarbete med förskola, skola, fritid, hälso- och sjukvård och polis för att ge goda uppväxtvillkor. Ur Centerpartiets sett att se världen bygger människor och civilsamhället engagemang och ansvar ett starkt samhälle jämte de offentliga institutioner som ansvarar för trygghet och säkerhet. Att som förvaltningen kort och anonymt hänvisa till ”andra aktörer” visar att civilsamhällesamverkan vare sig är systematisk eller särskilt omfattande.

Vi tror istället att nyckeln till framgång är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället, myndigheter och civilsamhället. Det behövs fler poliser och ordningsvakter, samverkan mellan alla de aktörer som förvaltningen nämner men också nattvandrande föräldrar och ett engagerat föreningsliv.

Men vi måste också bli bättre på att lära oss av andra städer som har hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. En sådan metod är just ”Cure Violence” där civilsamhället bidragit till att begränsa våld i utsatta miljöer innan det fått fäste. Cure Violence följer en tredelad strategi för förebyggande av våld: upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer. Centerpartiet vill att Stockholm blir pilotkommun för ”Cure Violence” metodiken. I sitt svar skriver förvaltningen att metodiken inte prövats i Sverige och att det av vikt att metoder som införs är beprövade, utvärderade och rekommenderade. Här menar vi att för att den ska kunna bli det måste också någon gå före och låta metoden införas som pilot och samtidigt utvärderas, gärna genom samarbete med forskarvärlden. Att inte kunna ta till sig erfarenheter från andra

länder med längre erfarenheter av otrygga samhällen är ett allt för begränsat sätt att se världen för den som vill lösa svåra problem med otrygghet och våld.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation av Patrick Amofah (C)

1. Att stadsdelsnämnden tillstyrker motionen
2. Att därutöver anföra följande

Alla stockholmare förtjänar att leva i trygghet utan rädsla för våld vare sig i hemmet eller i det öppna gaturummet. Det spelar ingen roll var i staden man bor, ens lokalsamhälle ska vara en trygg plats att vistas i. Så är det inte för alla i Stockholm idag. Organiserad brottslighet, kriminella nätverk och dödsskjutningar har tyvärr ökat de senaste åren. Det är frustrerande att se minderåriga inblandad i skjutningar och mord och är med i gängkriminalitet. Det är tragiskt och ett stort misslyckande. Det är en nationell kris att se tonåringar inblandad i mord överallt och hela tiden. Det kräver en kraftsamling och kraftiga politiska åtgärder för att ta itu med problemet. Sverige kan bättre än så här och det är möjligt att lösa detta.

Det är Centerpartiets högsta prioritet att stoppa och vända utvecklingen. Flera åtgärder har vidtagits och under den grönblå majoriteten påbörjades bl.a. Trefas som är ett samarbete mellan polis, socialtjänst och kriminalvården som den rödgröna majoriteten har valt att fortsätta. Det är bra och projektet behöver utvecklas ytterligare med till exempel ökad och strukturerad samarbete med civilsamhällesorganisationer mot den här omfattande skjutningarna som sker överallt och hela tiden. Här i Järva har vi erfarenhet av mycket engagerade civilsamhällesorganisationer och det är viktigt och bra att ta vara på deras kraft.

Socialförvaltningen har gett ett ambitiöst svar på Centerpartiets motion och belyser på ett bra sätt att frågan är komplex och att arbetet med att minska brottslighet och öka tryggheten förutsätter ett långsiktigt arbete med brett angreppssätt som inbegriper flera områden.

Centerpartiet tror att nyckeln till framgång för att ta itu med problematiken är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället, myndigheter och civilsamhället. Det behövs fler poliser och ordningsvakter, samverkan mellan alla aktörer och också nattvandrande föräldrar och ett engagerat föreningsliv. Men vi måste också bli bättre på att lära oss av andra städer som har hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten. En sådan metod är just "Cure Violence" där civilsamhället bidragit till att begränsa våld i utsatta miljöer innan det fått fäste. Cure Violence följer en tredelad strategi för förebyggande av våld: *upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer*. Centerpartiet vill att Stockholm blir pilotkommun för "Cure Violence" metodiken. Eftersom några redan har gått före med metodiken och att låta metoden införas som pilot och

samtidigt utvärderas, gärna genom samarbete med forskarvärlden kan vara bra. Att inte kunna ta till sig erfarenheter från andra länder med längre erfarenheter av otrygga samhällen är ett allt för begränsat sätt att se världen för den som vill lösa svåra problem med otrygghet och våld.